

M.e.r.- (beoordelings)plicht

Een m.e.r. is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid die kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. In het Besluit m.e.r. staat wanneer m.e.r. of een m.e.r.-beoordeling aan de orde is. De activiteit die het project mogelijk maakt en het besluit over de activiteit zijn daarbij bepalend.

In de C- en D-lijst in de Bijlage bij het Besluit m.e.r. staat of sprake is van m.e.r.-plicht of m.e.r.-beoordelingsplicht. Per categorie van activiteiten is een drempelwaarde voor de omvang van de activiteit gegeven.

Plan (kolom 3)	Project (kolom 4)	
m.e.r.-plicht	m.e.r.-plicht	
		C-lijst drempel
m.e.r.-plicht	Formele m.e.r.-beoordeling	
		D-lijst drempel
Plan-m.e.r.-beoordeling	Formele m.e.r.-beoordeling	

Het plaatje hierboven laat zien voor plannen boven de D-drempel een m.e.r.-plicht geldt.

Voor projecten geldt tussen de C- en D-drempel een m.e.r.-beoordelingsplicht.

Onder de D-drempel geldt een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Het bevoegd gezag mag de m.e.r.-beoordelingsprocedures ook overslaan en direct de m.e.r.-procedure volgen.

Een formele m.e.r.-beoordeling vindt plaats als een activiteit:

- voorkomt in kolom 1 van de D-lijst, en
- groter is dan de drempelwaarde in kolom 2, en
- mogelijk gemaakt wordt door een besluit in kolom 4.

Daarnaast kan een m.e.r. verplicht zijn als toetsing of het uitvoeren van een passende beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming voor dit plan verplicht is vanwege de hierin opgenomen activiteit(en) of als de in de provinciale milieuverordening aanvullend op het Besluit m.e.r. activiteiten worden aangewezen die kunnen leiden tot m.e.r.-plicht.

Voor een activiteit onder de D-drempel moet het bevoegd gezag nagaan of deze activiteit mogelijk aanzienlijke milieugevolgen heeft en er dus een m.e.r.-beoordeling nodig is.

Naar aanleiding van de vereisten van de gewijzigde m.e.r.-richtlijn bestaat er sinds 16 mei 2017 nauwelijks nog verschil tussen de formele en de vormvrije m.e.r.-beoordelingsprocedure.

De kennisgeving van het m.e.r.-beoordelingsbesluit is bij de vormvrije m.e.r.-beoordeling verplicht als de aanvrager en bevoegd gezag het zelfde orgaan zijn.

Het plan valt in de categorie D 11.2 “aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen” van het Besluit Milieueffectrapportage.

De drempelwaarden voor deze activiteit zijn:

- 1.een oppervlakte van 100 hectare of meer,
- 2.een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of
- 3.een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

De activiteit voorziet niet in overschrijding van deze drempelwaarden, maar de in het Besluit milieueffectrapportage genoemde drempelwaarden zijn indicatief.

Dit betekent dat gelet op artikel 2 lid 5 onder b van het Besluit milieueffectrapportage en op grond van de in bijlage III bij de EEG richtlijn 85/337/EEG (gewijzigd bij richtlijn 97/11/EG en richtlijn 2003/35/EG) genoemde criteria, toepassing moet worden gegeven aan een m.e.r. beoordeling (als bedoeld in artikel 7.16 t/m 7.19 van de Wm) als niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben.

Bij deze criteria dienen wij te kijken naar

- 1) de kenmerken van het project,
- 2) de plaats van het project,
- 3) de kenmerken van het potentiële effect.

Vormvrije m.e.r. beoordeling

Aan de hand van het concept-bestemmingsplan Nijmegen Dukenburg - 14 (Winkelcentrum Meijhorst) en onderliggende onderzoeken constateren wij het volgende:

1. Kenmerken van het plan

Bij de kenmerken van de toegelaten functies in het plan is in het bijzonder in overweging genomen **de potentiële milieuhinder van de activiteiten en de cumulatie met andere projecten, verontreiniging en hinder en het risico van ongevallen.**

Milieuzonering en cumulatie

Voor wat betreft milieuzonering zijn dan de volgende aspecten relevant:

- a. Het omliggende gebied betreft een rustige woonwijk, waardoor de richtafstanden als weergegeven in bijlage I van de VNG-brochure van toepassing zijn.
- b. De nieuwe functies die mogelijk worden gemaakt betreffen supermarkten die in de laagste milieucategorie van de VNG-brochure zijn geplaatst. Een afstand van 10 meter, van de bedrijven naar de gevoelige objecten rondom het terrein, zou toereikend moeten zijn om overlast van de bedrijfsactiviteiten te voorkomen.
- c. Supermarkten hebben echter een zwaardere Verkeersindex in de VNG-brochure (2P) dan de thans bestemde bedrijvigheid. Hierop wordt geanticipeerd door het feit dat er nogal wat meer parkeerruimte in het nieuwe plan is gereserveerd ten opzichte van de bestaande situatie. De hiermee samen hangende toename van milieuoverlast (indirecte hinder) zal echter nader worden uitgewerkt in het hoofdstuk 'geluid', omdat deze vorm van hinder niet kan worden toegerekend naar één specifiek bedrijf (het parkeerterrein is ten behoeve van het gehele winkelcentrum) en hierdoor geen onderdeel uitmaakt van milieuzonering als zodanig.

Ten opzichte van de bestaande situatie lijkt de geplande wijziging van het bestemmingsplan geen strijdigheid op te leveren met de beginselen van milieuzonering. Overal rondom het plangebied wordt de gewenste minimale afstand van 10 meter naar 'gevoelige objecten' gehaald. Echter, pas op basis van de bespreking van de indirecte hinderaspecten die samen hangen met de wijziging (parkeren) kan een uiteindelijk oordeel over de milieubelasting, die wordt besproken in de VNG-brochure, als gevolg van de aangevraagde wijzigingen worden geveld. In de paragraaf 'geluid' zal hier nader op in worden gegaan.

Verontreiniging en hinder

Op het abstractieniveau van het bestemmingsplan betreft dit onderwerp het bij de voorziene activiteiten met name geluidshinder, bodem- en luchtkwaliteit.

Geluid

Vanwege de ontwikkeling binnen het plan is voor geluid alleen de geluidsbelasting van de nieuwe supermarkten ter plaatse van de bestaande woningen nabij gelegen woningen aan de orde. Er worden geen nieuwe woningen gerealiseerd en dus is toetsing van weg- en railverkeerslawaai niet aan de orde.

Uit het onderzoek blijkt dat woningen op een afstand van de supermarkt zijn gesitueerd, zodat voldaan wordt aan de richtlijn van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'. Voor een goede ruimtelijke ordening wordt voor supermarkten een afstand van 10 meter tot woningen (gemeten van bestemmingsgrens tot woninggevel) aangehouden in een rustige woonwijk en 0 meter in een gemengd gebied. Aangezien hier sprake is van een gemengd gebied wordt voldaan aan deze afstand. De activiteiten op het parkeerterrein zijn getoetst aan de normen voor indirecte hinder. Hieruit blijkt dat het geluidniveau bij woningen ten hoogste 55 dB(A) etmaalwaarde bedraagt. Hierbij is uitgegaan van een relatief vlakke klinkerondergrond waarover de winkelwagens worden verreden. Indien het parkeerterrein (deels) uit asfalt zal bestaan zal het geluidniveau 1 à 2 dB lager zijn. Bij een waarde van 55 dB(A) etmaalwaarde ligt het binnenniveau in de woningen onder de 35 dB(A).

luchtkwaliteit

De luchtkwaliteit in een deel van dit plangebied wordt met belast door de verkeersuitstoot van de Van Schuylenburgweg, Van Apelterenweg en de Meijhorst. Overige bronnen zijn voor zover bekend niet relevant of niet aanwezig.

Uit recent luchtkwaliteitsonderzoek van de gemeente Nijmegen blijkt dat langs de bovengenoemde weg geen overschrijding van grenswaarden plaatsvindt. Vanwege luchtkwaliteit zijn er geen belemmeringen voor het plan.

Bodem

De bodemkwaliteit is beoordeeld op basis van in de concept toelichting opgenomen rapporten. Uit deze bodemonderzoeken blijkt dat de grond (0 – ca. 2 meter diep) plaatselijk licht verontreinigd is. Zowel zintuiglijk als analytisch is in de bovenste halve meter grond geen asbest aangetoond. Het grondwater ter plaatse van het huidige winkelcentrum en het ten westen hiervan gelegen deel van het plangebied is licht verontreinigd met vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen (PER, dichloorethenen). Deze verontreinigingen zijn vermoedelijk te relateren aan voormalige bedrijfsactiviteiten in het winkelcentrum (chemische wasserij). Het grondwater is plaatselijk ook licht verontreinigd met metalen. In één peilbuis is een matig verhoogd gehalte aan barium aangetoond. Deze verontreinigingen betreffen waarschijnlijk verhoogde achtergrondwaarden.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek blijkt er geen sprake te zijn van een geval van ernstige bodemverontreiniging. De aangetroffen verontreinigingen vormen geen risico voor het beoogde gebruik als openbare ruimte en supermarkt.

Echter, ter plaatse van de voormalige chemische wasserij in het huidige winkelcentrum moet vóór de herontwikkeling en na sloop van de huidige bebouwing aanvullend bodemonderzoek plaatsvinden. Er is hier mogelijk sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Op basis van de nu bekende gegevens lijkt er overigens geen sprake te zijn van een grootschalige sterke verontreiniging.

Bij het realiseren van de gewijzigde bestemming verwachten we zodoende geen maatschappelijke en financiële belemmeringen ten gevolge van een bodemverontreiniging.

Veiligheid

De gemeente heeft de wettelijke plicht externe veiligheid mee te wegen in de besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen. In deze afweging is het van belang de risico's te beschouwen die ontstaan door inrichtingen vallend onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en risicovolle transportroutes. Voor het plaatsgebonden risico (PR) zijn grenswaarden voor kwetsbare objecten aangegeven en richtwaarden voor beperkt kwetsbare objecten. Het groepsrisico (GR) dient verantwoord te worden.

Over het plangebied ligt een aantal invloedgebieden van het Maas-Waalkanaal (740 meter), het spoor van Nijmegen naar Den Bosch (1450 meter) en de A73 (1030 meter). Hierdoor is op de planlocatie alleen een zeer onwaarschijnlijk toxisch scenario mogelijk. In de beleidsvisie van Nijmegen van februari 2014 is afgesproken om deze situaties op een standaard wijze te verantwoorden. Deze verantwoording is opgenomen op pagina 33 van de visie.

Op grond van externe veiligheid zijn er geen belemmeringen voor de planontwikkeling.

Hoe de openbare ruimte is ingericht, is van invloed op de mate waarin hulpdiensten de incidentlocatie kunnen bereiken en betrokkenen bij een incident in staat zijn een locatie te ontluchten. In dit kader zijn de mogelijkheden voor ontluchting en zelfredzaamheid binnen het plangebied getoetst. Hierbij gaat het er bijvoorbeeld om dat vluchtroutes in het gebouw goed kunnen aansluiten op de omgeving.

Aan de hand van het voorgelegde plan kunnen wat betreft de inrichting van de openbare ruimte geen beperkingen worden geconstateerd. Vanuit het oogpunt van fysieke veiligheid ziet de brandweer geen beperkingen ten aanzien van het voorliggende bestemmingsplan.

Gelet hierop overwegen wij dat naar aanleiding van de kenmerken van het plan kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Eén en ander is nader uitgewerkt in de toelichting van dit bestemmingsplan.

2. Plaats van het project

Het plangebied is gelegen in de wijk Meijhorst, stadsdeel Dukenburg en maakt onderdeel uit van het voorzieningencentrum van de Meijhorst. Het voorzieningencentrum ligt aan de oostzijde van de Meijhorst ten zuiden van de centrale parkzone van de wijk. Ten oosten van het voorzieningencentrum en aan de rand van de wijk ligt de Apelterenweg. Deze vormt een van de hoofdontsluitingswegen van stadsdeel Dukenburg.

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn, zijn in het bijzonder in overweging genomen speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens richtlijn 79/409/EEG en richtlijn 92/43/EEG.

Als bijlage aan het bestemmingsplan is een quickscan natuurtoets toegevoegd.

Op 18 oktober 2017 heeft Bureau Waardenburg een quick scan Wet natuurbescherming Meijhorst te Nijmegen uitgevoerd (notitie met kenmerk 17-0639/17.07192/AnKar). Uit de quick scan blijkt dat het plangebied mogelijk betekenis heeft voor vleermuizen. De oude boerderij bevat mogelijk verblijfplaatsen. De andere gebouwen hebben geen betekenis voor beschermde soorten van Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn of Beschermingsregime andere soorten. Een actualisatie van het nader onderzoek naar vleermuizen uit 2014 is wenselijk. Het plangebied heeft geen betekenis voor vogels waarvan de nestplaatsen jaarrond beschermd zijn.

In de directe omgeving van de planlocatie liggen geen natuur- en bosgebieden met hoge natuurwaarden.

2.1 Gelders Natuurnetwerk GNN

Om de biodiversiteit nu en voor toekomstige generaties Gelderlanders veilig te stellen, beschermt de provincie het Gelders Natuurnetwerk. Het Gelders Natuurnetwerk is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang. Dit Gelders Natuurnetwerk bestaat uit alle terreinen met een natuurbestemming binnen de voormalige EHS en bevat tevens een zoekgebied nieuwe natuur van 7.300 hectare, voor 5.300 hectare nog te realiseren nieuwe natuur.

Een groot deel van de Gelderse natuurgebieden is internationaal beschermd: de Natura 2000-gebieden. Juist in deze gebieden moet de biodiversiteit worden behouden of verbeterd. De provincie

geeft in het natuurbeleid prioriteit aan het behalen van de Natura 2000-doelen in de Natura 2000-gebieden. Het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone vervullen daarnaast een belangrijke rol bij het behoud van de biodiversiteit. De Ecologische verbindingzones maken voor een klein deel uit van het Gelders Natuurnetwerk.

De Groene Ontwikkelingszone (GO) heeft een dubbele doelstelling. Er is ruimte voor verdere economische ontwikkeling in combinatie met een (substantiële) versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden. De GO bestaat uit terreinen met een andere bestemming dan bos of natuur die ruimtelijk vervlochten zijn met het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het gaat vooral om landbouwgrond. De Ecologische verbindingzones maken deel uit van de GO, evenals weidevogelgebieden en rustgebieden voor overwinterende ganzen. Enkele weidevogelreservaten maken deel uit van het GNN. Door de samenhang met de aangrenzende en inliggende natuur van het GNN herbergt de GO ook kenmerkende natuurwaarden.

Binnen het GNN geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is wanneer daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht.

Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd. In de gehele GNN geldt de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden als wezenlijk kenmerk. Daarnaast zijn er per regio nog specifieke kenmerken aangewezen.

Effectbeoordeling GNN

In de Omgevingsvisie Gelderland staan de hoofdlijnen van het provinciale beleid over onderwerpen als ruimte, water, mobiliteit, economie, natuur en landbouw. In de omgevingsvisie zijn de waardevolle natuurgebieden opgenomen: het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO).

Het plangebied ligt op ruim 600m van de dichtstbijzijnde Groene Ontwikkelingszone (GO). De GO bestaat uit terreinen met een andere bestemming dan bos of natuur die ruimtelijk vervlochten zijn met het Gelders Natuurnetwerk (GNN). De oude ecologische verbindingzones (evz's) maken deel uit van de GO, evenals weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden. De omgevingsvisie is wat dat betreft niet van toepassing.

Gezien de afstand tot het GNN is geen sprake van externe werking. Ingrepen buiten de GNN hoeven niet te worden beoordeeld op hun effecten voor de wezenlijke kenmerken en waarden binnen de GNN. Er vindt geen ruimtebeslag op de GNN plaats. Er hoeft geen verdere GNN toetsing uitgevoerd te worden.

2.2 Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden.

Het plangebied heeft geen directe relatie met de beschermde natuurgebieden (Natura 2000) in de omgeving van Nijmegen, er is ook geen significante schade te verwachten.

Conclusie

Gelet hierop overwegen wij dat naar aanleiding van de plaats van het project kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben.

3. Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project is in samenhang met de criteria van de aspecten genoemd onder paragraaf 1 en 2 in het bijzonder in overweging genomen het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking), het grensoverschrijdende karakter van het effect, de orde van grootte en de complexiteit van het effect, de waarschijnlijkheid van het effect, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Zoals in de bij het bestemmingsplan gevoegde onderzoeken aangegeven zal aan alle relevante emissie-eisen en grenswaarden voor de milieubelasting worden voldaan.

Cumulatie met projecten in de directe nabijheid van het plangebied is waar van toepassing, beschreven in als bijlage bij het bestemmingsplan opgenomen de milieuonderzoeken.

Er zijn verder geen activiteiten in de omgeving die de milieueffecten vanuit de inrichting beïnvloeden en omgekeerd.

Gelet hierop overwegen wij dat naar aanleiding van de kenmerken van het potentiële effect kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben.

4. Conclusie

Het potentiële effect door het voorgenomen bestemmingsplan kan niet worden aangemerkt als een bijzondere omstandigheid die het opstellen van een m.e.r. voor de aangevraagde activiteit noodzakelijk maakt.